

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს,
საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს,
საქართველოს პარლამენტის კომიტეტების თავმჯდომარეებს,
საქართველოს პარლამენტის წევრებს

დუმილი თანხმობის ნიშანი? რატომ ვთანხმდებით რუსეთის შუამავლობას

15 მარტი, 2019 წელი

თბილისი, საქართველო

საქართველოს პარლამენტის პატივცემულო წევრებო!

მოგმართავთ წერილით და ვითხოვთ თქვენს რეაგირებას.

ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიები - რუსეთი მხარეა თუ მედიატორი?!

ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიები (GID) 10,5 წელია მიმდინარეობს. აპრილში მომდევნო 47-ე რაუნდია დაგეგმილი.

მთავარი პრობლემა შემდეგშია: საქართველოს სახელმწიფო, მონაწილეობს რა, ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში, ამით აღიარებს რუსეთის, როგორც შუამავლის როლს ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებზე.

საქართველოს მონაწილეობა აქცეფტია:

ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიების წყარო, მისი სადამფუძნებლო დოკუმენტი გახლავთ 2008 წლის აგვისტოს სარკოზი-სააკაშვილი-მედვედევის ხელმოწერილი დოკუმენტი - 6-პუნქტიანი შეთანხმება, ცეცხლის შეწყვეტის/სამშვიდობო შეთანხმება.

6-პუნქტიანი დოკუმენტი ხელმოწერილი იყო 2008 წლის აგვისტოში. საფრანგეთის პრეზიდენტმა სარკოზიმ მას ხელი მოაწერა 12 აგვისტოს და მოლაპარაკებების შემდეგ საქართველოსა და რუსეთის პრეზიდენტებთან, ამ დოკუმენტს ხელი მოაწერეს მიხეილ სააკაშვილმა (15 აგვისტო, 2008)¹ და დიმიტრი მედვედევმა (16 აგვისტო, 2008)².

ხელმოწერილი დოკუმენტი დღეს ერთიანი, როგორც ერთი მთლიანი დოკუმენტი არ არსებობს. არსებობს სარკოზის ხელმოწერილი 1 გვერდი (ფრანგულ ენაზე)³; არსებობს სარკოზი-სააკაშვილის ხელმოწერილი 1 გვერდი (ფრანგულ ენაზე), არსებობს რუსულ ენაზე მედვედევის ხელმოწერილი 1 გვერდი და ბაღაფისა და კოკოითის ხელმოწერილი 1 გვერდი (რუსულ ენაზე). ეს გვერდები ერთადაა აკინძული და ამ ნაკრებს - როგორც ერთიან ფუძემდებელ დოკუმენტს ეფუძნება ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიები.

ახლა მთავარი - რა წერია ამ „ნაკრებ“ ხელმოწერილ დოკუმენტში:

ის ვერსია, რომელიც დღეს არსებობს - ხელმისაწვდომია და რომლითაც ოპერირებს ყველა საერთაშორისო მისია⁴ და ორგანიზაცია, მათ შორის გაერო, ეუთო, ევროკავშირი - არის ის ერთადერთი „ნაკრები“ დოკუმენტი⁵, რომელზეც რუსეთის პრეზიდენტი ხელს აწერს, როგორც შუამავალი საქართველოსა და აფხაზეთს, ასევე სამხრეთ ოსეთს შორის 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ.

დოკუმენტი გვამცნობს: რუსეთი-შუამავალია. ამ როლით 6-პუნქტიან შეთანხმებას ხელს აწერს დიმიტრი მედვედევი „... при посредничестве за РФ.“ დიმიტრი მედვედევი და ნიკოლა სარკოზი აცხადებენ: „... поддерживают принципы урегулирования и призывают соответствующие стороны...“ ეს დოკუმენტი გაეროს ოფიციალურ ვებგვერდზე აქვს გამოქვეყნებული.⁶

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსა და სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ვებგვერდზე⁷ მხოლოდ სააკაშვილისა და სარკოზის ხელმოწერილი დოკუმენტია გამოქვეყნებული. საფრანგეთის რესპუბლიკის ოფიციალურ ვებგვერდზე - მხოლოდ სარკოზის ხელმოწერილი დოკუმენტი⁸.

ნებისმიერ, თუნდაც მიუღებელ ფორმატში, მონაწილეობა და ამ მონაწილეობითობის რეგულარობა, ფორმატის მიღებას, დათანხმებას ნიშნავს. საქართველო ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში მონაწილეობს 10,5 წელია. 46 რაუნდი, რომელიც ჟენევაში ჩატარდა 2008 წლიდან დღემდე (წელიწადში 4-ჯერ), განსაკუთრებული შედეგით არ განსხვავდება ერთიმეორისაგან. წინ კიდევ რამდენი ასეთი ტექნიკური რაუნდია მოსალოდნელი, არავინ ვიცით. შედეგი მაინც ერთი იქნება: ნულოვანჯამიანი თამაში.

ასეთ მდგომარეობას ყველა საერთაშორისო ინსტიტუცია ეგუება და ეს არც უნდა იყოს გასაკვირი, რადგან ყველაზე მთავარი მოქმედი პირი - საქართველოს სახელმწიფო დუმს და დუმილით მონაწილეობს ამ ფორმატში. რა თქმა უნდა, სხვა მონაწილენი (სამი თანათავმჯდომარე: ეუთო, გაერო, ევროკავშირი და აშშ) რას იტყვიან საქართველოს

¹ Report of the Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia, Vol.I, September, 2009, p.414.

² Ibidem.

³ <https://franceintheus.org/spip.php?article1101> ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.

<https://franceintheus.org/IMG/pdf/accord6points.pdf> ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.

⁴ https://www.echr.coe.int/Documents/HUDOC_38263_08_Annexes_ENG.pdf ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.

⁵ „... a ceasefire agreement was negotiated on 12 August 2008 between Russian President Dmitry Medvedev, Georgian President Mikheil Saakashvili and French President Nicolas Sarkozy, the latter acting on behalf of the European Union.“ Report of the Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia, Vol.I, September, 2009, p.11.

⁶ https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/GE_080812_Protocol%20d%27accord.pdf ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.

⁷ <http://smr.gov.ge/Uploads/9bbbc7.pdf> ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.

⁸ “Georgia: the 6 Points Plan,” Embassy of France in Washington, August 14, 2008,

<http://ambafranceus.org/spip.php?article1101> ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.

ნაცვლად?! არც 2008 წლამდე ამოულია დიდად საქართველოს სახელმწიფოს ხმა, როდესაც რუსეთის ჯარს ცისფერი ჩაფხუტიანების მანდატი დაახურეს თავზე გაერო-ს გადაწყვეტილებით.

10,5 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფოს არ მიუღია არც ერთი ოფიციალური დოკუმენტი, რომელშიც ახსნიდა მდგომარეობას და რუსეთს დაადანაშაულებდა დოკუმენტის ხელმოწერისას თვითნებურად, შუამავლის როლის მისაკუთრებაში და ოფიციალურად გაემიჯნებოდა რუსეთის ასეთ როლსა და თვითგამოცხადებულ მდგომარეობას. სამწუხაროდ, ეს არ გაკეთდა არც 2008 წელს და არც 2012 წელს, როცა მოვიდა შემდეგი ხელისუფლება. ისევ სამწუხაროდ, არჩეულ იქნა ჟენევის დისკუსიებში მონაწილეობა მხოლოდ იმისათვის, რომ საერთაშორისო ფორმატი, როგორც ფორმატი შენარჩუნებულიყო... ამგვარი აქტის გარეშე გამოდის, რომ საქართველოს სახელმწიფო აღიარებს რუსეთის შუამავლობას საქართველოსა და აფხაზეთს, საქართველოსა და სამხრეთ ოსეთს შორის და ამიტომ, არანაირი დოკუმენტის ან განცხადების გაკეთება არაა საჭირო.

საბოლოო ჯამში, დღევანდელი მდგომარეობა სწორედ ასე გამოიყურება:

- ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში ქართული სახელმწიფო 10,5 წელია მონაწილეობს;
- 6 პუნქტიანი შეთანხმებით დოკუმენტის შესრულებაზე გვაქვს ხელი მოწერილი;
- დოკუმენტს ხელს აწერს საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი, სერგეი ბაღაფში აფხაზეთის პრეზიდენტი, ედუარდ კოკოთი სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტი, ხოლო დიმიტრი მედვედევი, როგორც შუამავალი, რომელიც მხარეებს მოუწოდებს, შეასრულონ ვალდებულება⁹.
- საქართველო აღიარებს რუსეთის მედიატორობას ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში.

რა უნდა გაკეთდეს:

რადგან აქამდე საქართველოს არასოდეს მიუღია რაიმე სამართლებრივი აქტი, რომლითაც ის უარყოფს რუსეთის მიერ თვითმინიჭებული მედიატორის როლს ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში, ახლა პრიორიტეტულად საჭიროა, რომ:

საქართველომ სპეციალური სამართლებრივი აქტით დაადგინოს, რომ: საქართველო აგრძელებს ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში მონაწილეობას, თუმცა, ადასტურებს, რომ რუსეთი ამ ფორმატში არის მხარე და არა შუამავალი (მედიატორი), მიუხედავად იმისა, რომ ამ პროცესის სადამფუძნებლო დოკუმენტში (წყაროში) რუსეთმა ხელი მოაწერა და საკუთარი ინიციატივით, საქართველოს უკითხავად, გააკეთა ჩანაწერი, რომ ის შუამავალია; და რომ საქართველო პირველივე დღიდან (2008) ემიჯნება ასეთ თვითშემოქმედებას, მაგრამ, მზადაა, გააგრძელოს ამ ფორმატში მონაწილეობა რუსეთთან დიალოგისთვის, როგორც მხარესთან.

ასეთი დადგენილება საქართველოს დამატებით დიპლომატიური მანევრის საშუალებას გაუჩინს. ასევე, ეს დადგენილება გამოიწვევს რიგ დადებით შედეგს:

- პარლამენტის დადგენილების შედეგად, საქართველოს მთავრობა გამოსცემს აქტს, სადაც ჟენევის ყველა რაუნდის შეჯამებისას ყველა ოფიციალურ დოკუმენტში, პრეს-რელიზში (თუ სხვ.) სავალდებულო გახდება საქართველოს ოფიციალური პოზიციის აღნიშვნა - რუსეთი არის მხარე და მას საქართველო არ აღიარებს როგორც შუამავალს. შუამავალი (მედიატორი) პროცესს უკვე ჰყავს თანა-თავმჯდომარეების სახით და 6-პუნქტიანი ხელშეკრულება მხოლოდ ამ ფორმითაა ძალაში.

⁹ Report of the Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia, Vol.III, September, 2009, 585-592 pp.

- ამგვარი ოფიციალური დოკუმენტებით საქართველოს სახელმწიფო განმარტავს საკუთარ პოზიციასა და ხედვას ქენევის საერთაშორისო დისკუსიების მიმართ, განსაზღვრავს საქართველოს ამ დისკუსიებში მონაწილეობის მიზანს.

დღეს, 10,5 წლის შემდეგ, ქენევაში მორიგ, ტრადიციულ გამგზავრებაზე (აპრილი, 2019 წელი) საქართველომ ცალსახა უნდა გახადოს ქართული და მსოფლიო საზოგადოებებისათვის, რას ელის საქართველოს სახელმწიფო ქენევის საერთაშორისო დისკუსიებისგან, რატომ აგრძელებს საქართველო მასში მონაწილეობას და, იმავდროულად, რას აქვეყნებს ქვეყანა.

ამიტომ აუცილებელი საქართველოს სახელმწიფოს განცხადება (ნორმატიული აქტი) სტრატეგიული კომუნიკაციისა და საქართველოს მოქალაქეთა მშვიდობისათვის, რომ დაუსვას წერტილი დღემდე არსებულ გაურკვევლობას და დუმილს. **2008 წლის 6-პუნქტიანი დოკუმენტი ბუნდოვანია, რადგან ტოვებს ორაზროვნებას ხელმომწერთა როლის შესახებ - მასზე რუსეთი ხელს აწერს, როგორც შუამავალი და არა როგორც მხარე.**

ასეთი ქმედების გარეშე, საქართველოს ისტორიაში ჩაიწერება ერთი, დამატებითი ფურცელი, რომ საქართველოს სახელმწიფო ოფიციალურად დაეთანხმა რუსეთს, იყოს შუამავალი ქართველებს, აფხაზებს, ოსებს შორის და, იმავდროულად იყოს 2008 წლის აგვისტოს ომის მონაწილე. პროცესში მონაწილეობა და დუმილი - პროცესის აქცეფტია.

თქვენი დაინტერესების შემთხვევაში, მზად ვარ, მოგაწოდოთ ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაცია და დოკუმენტები. მადლობა ყურადღებისთვის.

პატივისცემით,

ნინო ციხისთავი-ხუციშვილი,

დირექტორი

დამატებითი ინფორმაცია:

გასული 2017-18 წლების განმავლობაში კომუნიკაცია საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ვაწარმოეთ, რათა მიგვეწოდებინა ჩვენი მოსაზრებები ქენევის საერთაშორისო დისკუსიებში რუსეთის როლთან დაკავშირებულ პრობლემაზე. კონკრეტული რეკომენდაციები ასევე მიეწოდა საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლებს აღნიშნული საკითხების გადასაჭრელად. ეს პრობლემა, რაზეც ქვემოთ გვექნება საუბარი, მნიშვნელოვნად აზარალებს საქართველოს სამშვიდობო პროცესს. პრობლემის არსი და ანალიზი გასულ თვეს მივაწოდეთ საქართველოს პრეზიდენტს¹⁰, რადგან ეხმიანებოდა პრეზიდენტის ამასწინანდელ განცხადებას, რომ ქენევის საერთაშორისო დისკუსიები უკიდურესად ტექნიკურ დონეზე დაეშვა და მისი ფორმატი საჭიროებს გადახედვას¹¹.

ა.წ. 11 მარტს, თბილისში, გაერო-ს სახლში გაიმართა ქალთა შეხვედრა ქენევის საერთაშორისო დისკუსიების თანა-მოდერატორებთან. ამ შეხვედრაზე, ასევე დავაყენეთ ეს საკითხი და ვითხოვეთ რეაგირება.

¹⁰ წერილი საქართველოს პრეზიდენტს ქენევის საერთაშორისო დისკუსიები - პრობლემის ანალიზი. 5 გვ. წერილის ნომერი: 1/3943, 27 თებერვალი, 2019. წერილის გამგზავნი: კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრი.

¹¹ პრეზიდენტის შეფასება ქენევის საერთაშორისო დისკუსიებზე <https://www.president.gov.ge/ka-GE/pressamsakhuri/siakhleebi/saqartvelos-prezidenti-salome-zurabishvili-lietuvi.aspx> ბოლოს ნანახია 15 მარტი, 2019.